

T A
Č R

Program **Omega**

PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

ZPOPLATŇOVÁNÍ ÚSEKŮ POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Ing. Veronika Dvořáková, Ph.D.

11. prosince 2015, Brno

Představení projektu

- Spolupráce BIBS a CDV,
- Proč vlastně tento projekt?
- Jednou z možností, jak přispět k rozvoji regionu je zabezpečit jeho kvalitní infrastrukturu,
- Rizikem může být nárůst TNV na silnicích II. a III. tříd v důsledku odklonu části dopravy z výkonově zpoplatněných silnic I. tříd na tyto silnice,
- Bude nezbytné vynakládat vyšší finanční prostředky na opravu a údržbu takto zatížených silnic.

- Jak ale zjistit tyto dodatečné finanční prostředky na údržbu a obnovu silnic nižších tříd?
- Aplikační nástroj – SW – který tyto dodatečné náklady na opravu silnic dle zadaných kritérií vypočítá – objektivní nástroj pro hodnocení,
- Jednotliví správci pak mohou na základě těchto údajů zvolit vhodnou technologii obnovy a opravy konkrétní silnice, a to ve vztahu k jejich rozpočtu, či žádosti o dotace.

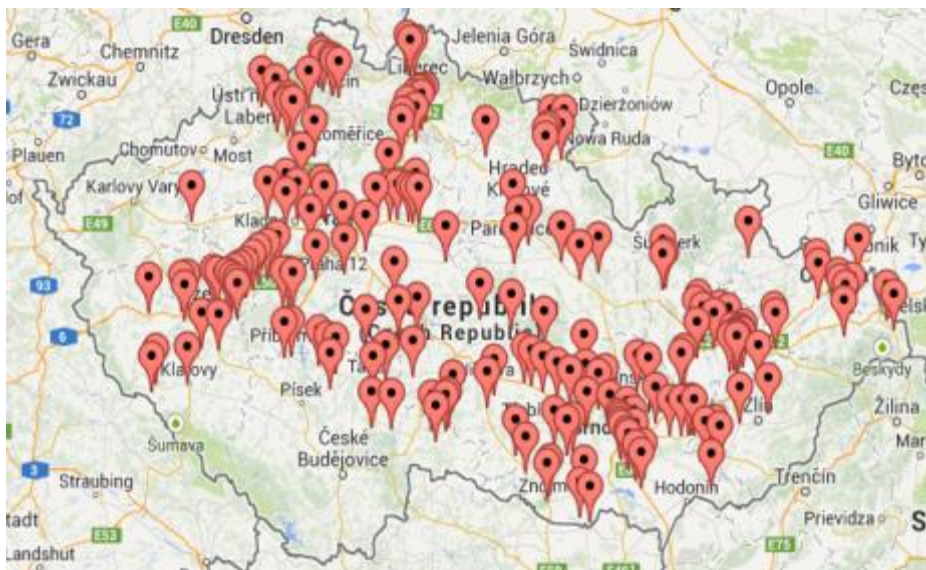
- Dosud existující metodika a SW – zaměřuje se většinou odděleně jen na posouzení údržby silnic, hodnocení výstavby silnic, základní diagnostiku či evaluaci zbytkové životnosti silnic (např. HDM 4),
- Vedle toho se vyskytuje řada studií, které ovšem pouze odhadují hrubé náklady na údržbu a investice do nových silnic bez bližšího posouzení dalších parametrů a dopadů,
- I když sice slouží jako důležitý zdroj pro plánování nových či zkapacitňování stávajících komunikací, nejsou zohledňovány další faktory, které vzniknou dopadem zavedení mýtného na silnicích I. třídy.

Cíle projektu

- Identifikovat regiony, ve kterých došlo v období mezi sčítáním dopravy 2005 a 2010 k zavedení mýtného na dálnicích a silnicích I. třídy, a určit oblasti, kde došlo na zpoplatněných úsecích k vyššímu nárůstu intenzity dopravy TNV,
- Identifikovat nepříznivé faktory degradace silnic nižších tříd, které mají vliv na rozpočet správců krajů, a které se vztahují zejména ke konstrukci vozovky a jejím provozním funkcím,
- Těmto faktorům přiřadit váhy dle průměrného vzorku událostí,
- Definovat průměrnou cenu za údržbu a rekonstrukci silnic,
- Vytvořit software pro vyčíslení nákladů na dodatečnou údržbu silnic nižších tříd.

Nárůst intenzity TNV na nezpoptatněných úsecích

- Nárůst TNV z celostátního sčítání dopravy 2005-2010 v jednotlivých krajích,
- Výsledek - k vyšším nárůstům intenzit TNV, než by odpovídalo trendům, dochází ve všech krajích,

Mapa obcí postižených kamionovou dopravou
(zdroj: Dopravní federace)

Kraj Jihomoravský					
Komunikace	Sčítací úsek	TNV		Rozdíl TNV	Poznámka
		CSD 2005	CSD 2010		
I/43	6-0359	2660	4657	1997	Celkem 10 úseků, Rozdíl TNV: 544 – 1997
I/41	6-6096	3184	5036	1852	
II/408	6-3726	266	1262	996	
I/42	6-5035	2329	3232	903	Celkem 2 úseky, Rozdíl TNV: 670 a 903
II/398	6-3596	189	973	784	
II/427	6-4828	666	1266	600	
I/54	6-2630	769	1349	580	
I/51	6-0840	1324	1898	574	Celkem 2 úseky, Rozdíl TNV: 560 a 574
II/413	6-3721	1476	2022	546	
I/40	6-2230	1127	1670	543	
Kraj Jihomoravský					
Komunikace	Sčítací úsek	TNV		Nárůst TNV	Poznámka
		CSD 2005	CSD 2010		
II/398	6-3596	189	973	415%	
II/408	6-3726	266	1262	374%	Celkem 2 úseky, Nárůst TNV: 96 a 122%
II/150	6-1271	199	586	194%	Celkem 3 úseky, Nárůst TNV: 95 - 194%
II/373	6-4198	125	347	178%	
II/602	6-0160	168	454	170%	Celkem 3 úseky, Nárůst TNV: 108 a 170%
II/400	6-0538	93	235	153%	
III/41614	6-6080	298	661	122%	Celkem 2 úseky, Nárůst TNV: 122%
II/413	6-1890	130	288	122%	
II/396	6-1900	190	402	112%	
II/381	6-4530	362	746	106%	Celkem 3 úseky, Nárůst TNV: 102 a 106%

Zpoplatňování silnic v ČR

- V ČR existuje časové a výkonové zpoplatnění,
- **Časové zpoplatnění** pro vozidla s alespoň 4 koly a do hmotnosti 3,5 tuny (dálniční kupóny):
 - Podléhají mu dálnice (D) a rychlostní silnice (R),
 - Seznam zpoplatněných úseků viz příloha č. 3 vyhlášky č. 306/2015 Sb., o užívání pozemních komunikací zpoplatněných časovým poplatkem,
- **Výkonové zpoplatnění** pro vozidla s povolenou hmotností nad 3,5 tuny (mýto) :
 - Podléhají mu dálnice (D), rychlostní silnice (R) a některé vybrané úseky silnic I. třídy,
 - Seznam zpoplatněných úseků viz příloha č. 1 a č. 2 vyhlášky č. 470/2012 Sb., o užívání pozemních komunikací zpoplatněných mýtným.

Vlastnictví pozemních komunikací

Vlastník	Pozemní komunikace
Stát	dálnice a silnice I. třídy
Kraj	silnice II. a III. třídy
Obec	místní komunikace
Právnícká nebo fyzická osoba	účelové komunikace

Vývoj zpoplatňování

Kategorie vozidla	Časová platnost	1995 1997	1998	1999	2000	2001 2003	2004	2005 2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Do 3,5 t	Roční	400	800	800	800	800	900	900	900	1000	1000	1200	1200	1500	1500	1500
	Měsíční				200	200	250		300	330	330	350	350	440	440	440
	2 měsíční							300								
	7 denní								200	220	220					
	10 denní				100	100	150					250	250	310	310	310
	15 denní							200								
Nad 3,5 t do 12 t	Roční	1 000	2 000	4 000	6 000	6 000	7 000	7 000	7 000	8 000	8 000					
	Měsíční				800	1 000	1 200		1 750	2 000	2 000					
	2 měsíční							1 750								
	7 denní								650	750	750					
	10 denní				300	400	450									
	15 denní							650								
Nad 12 t	Roční	2 000	4 000	8 000	12 000	12 000	14 000	14 000								
	Měsíční				1 600	2 000	2 300									
	2 měsíční							3 500								
	10 denní				600	800	900									
	15 denní							1 300								
	1 denní					300	250	250								

- Úseky bez poplatku
- Mýto - dálnice a rychlostní silnice
- Mýto - silnice I. třídy

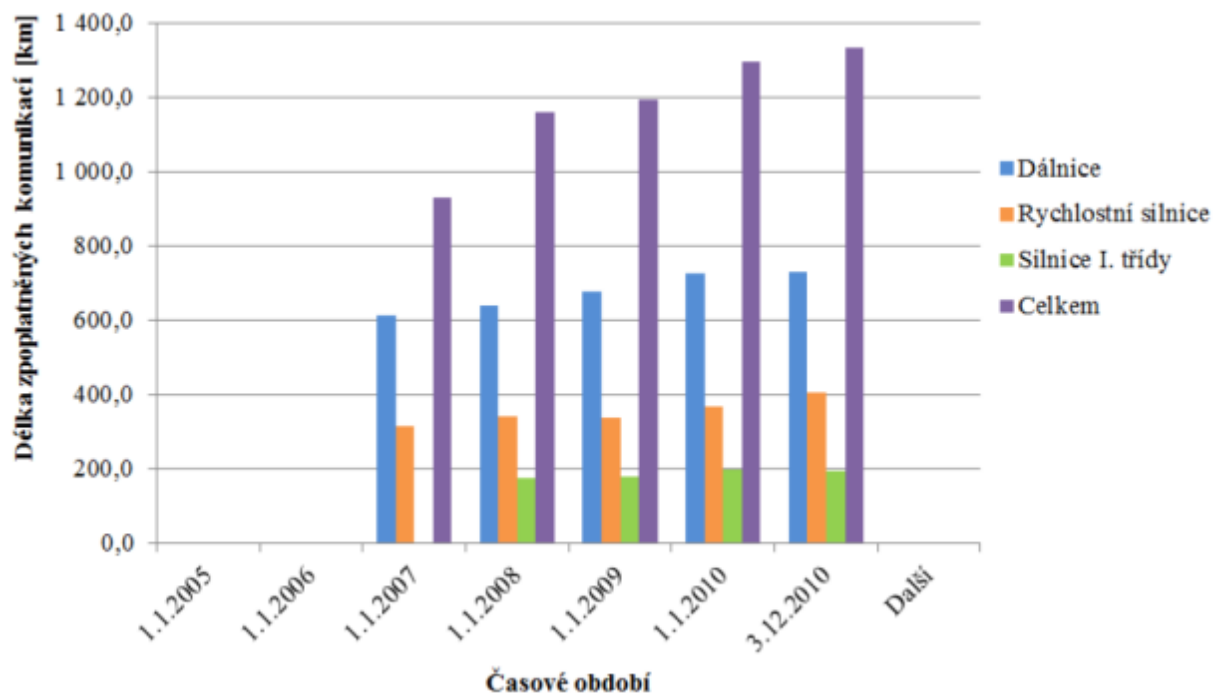

Mýto (výkonové zpoplatnění)

stav k 1. 1. 2015

Časové období	Délka zpoplatněných pozemních komunikací mýtným [km]			
	Dálnice	Rychlostní silnice	Silnice I. třídy	Celkem
1.1.2005	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2006	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2007	612,4	317,4	0,0	929,8
1.1.2008	638,4	342,7	177,9	1 159,0
1.1.2009	676,8	336,7	178,1	1 191,6
1.1.2010	724,7	369,6	199,4	1 293,7
3.12.2010	730,5	404,2	196,8	1 331,5

Délka dálnic zpoplatněných mýtným

Kraj / region		od 1.1.2007
1	Středočeský kraj	180,5 km
2	Jihomoravský kraj	129,5 km
3	Plzeňský kraj	110,4 km
4	Kraj Vysočina	93,6 km
5	Ústecký kraj	60,1 km
6	Hlavní město Praha	17,2 km
7	Olomoucký kraj	9,3 km
8	Královéhradecký kraj	6,5 km
9	Jihočeský kraj	5,3 km
10	Moravskoslezský kraj	0,0 km
11	Pardubický kraj	0,0 km
12	Zlínský kraj	0,0 km
13	Karlovarský kraj	0,0 km
14	Liberecký kraj	0,0 km
Celkem		612,4 km

Kraj / region		od 1.1.2010
1	Středočeský kraj	182,1 km
2	Jihomoravský kraj	129,1 km
3	Plzeňský kraj	109,6 km
4	Kraj Vysočina	93,6 km
5	Ústecký kraj	58,8 km
6	Moravskoslezský kraj	58,5 km
7	Olomoucký kraj	31,4 km
8	Hlavní město Praha	17,5 km
9	Jihočeský kraj	14,2 km
10	Královéhradecký kraj	13,9 km
11	Pardubický kraj	8,7 km
12	Zlínský kraj	7,3 km
13	Karlovarský kraj	0,0 km
14	Liberecký kraj	0,0 km
Celkem		724,7 km

Délka rychlostních silnic zpoplatněných mýtným

Kraj / region		od 1.1.2007
1	Středočeský kraj	136,9 km
2	Olomoucký kraj	82,7 km
3	Jihomoravský kraj	27,6 km
4	Moravskoslezský kraj	17,2 km
5	Liberecký kraj	15,7 km
6	Hlavní město Praha	15,2 km
7	Karlovarský kraj	12,1 km
8	Ústecký kraj	7,0 km
9	Zlínský kraj	3,0 km
10	Pardubický kraj	0,0 km
11	Jihočeský kraj	0,0 km
12	Kraj Vysočina	0,0 km
13	Královéhradecký kraj	0,0 km
14	Plzeňský kraj	0,0 km
Celkem		317,4 km

Kraj / region		od 1.1.2010
1	Středočeský kraj	141,4 km
2	Olomoucký kraj	92,8 km
3	Moravskoslezský kraj	31,6 km
4	Jihomoravský kraj	25,0 km
5	Hlavní město Praha	21,3 km
6	Karlovarský kraj	21,1 km
7	Liberecký kraj	15,7 km
8	Ústecký kraj	14,8 km
9	Pardubický kraj	4,1 km
10	Zlínský kraj	1,8 km
11	Jihočeský kraj	0,0 km
12	Kraj Vysočina	0,0 km
13	Královéhradecký kraj	0,0 km
14	Plzeňský kraj	0,0 km
Celkem		369,6 km

Délka silnic I. třídy zpoplatněných mýtným

Kraj / region		od 1.1.2008
1	Moravskoslezský kraj	67,4 km
2	Olomoucký kraj	30,8 km
3	Královéhradecký kraj	26,9 km
4	Jihomoravský kraj	22,4 km
5	Liberecký kraj	5,9 km
6	Ústecký kraj	14,4 km
7	Zlínský kraj	10,1 km
8	Kraj Vysočina	0,0 km
9	Hlavní město Praha	0,0 km
10	Jihočeský kraj	0,0 km
11	Karlovarský kraj	0,0 km
12	Pardubický kraj	0,0 km
13	Plzeňský kraj	0,0 km
14	Středočeský kraj	0,0 km
Celkem		177,9 km

Kraj / region		od 1.1.2010
1	Moravskoslezský kraj	69,8 km
2	Olomoucký kraj	30,8 km
3	Královéhradecký kraj	26,9 km
4	Jihomoravský kraj	25,0 km
5	Liberecký kraj	18,8 km
6	Ústecký kraj	14,4 km
7	Zlínský kraj	10,1 km
8	Kraj Vysočina	3,6 km
9	Hlavní město Praha	0,0 km
10	Jihočeský kraj	0,0 km
11	Karlovarský kraj	0,0 km
12	Pardubický kraj	0,0 km
13	Plzeňský kraj	0,0 km
14	Středočeský kraj	0,0 km
Celkem		199,4 km

Zpoplatňování silnic I. tříd

- V současnosti podléhá mýtnému 202 km silnic I. třídy,
- Důvod zpoplatnění – doplňují chybějící dálniční síť a slouží intenzivní tranzitní dopravě,
- Tendence – zpoplatnit všechny silnice I. třídy:
 - **Rok 2010** – dlouhodobá koncepce Ministerstva dopravy – zpoplatnění silnic I. třídy, dokonce byly varianty i ke zpoplatnění silnic II. tříd,
 - **Rok 2013** – první významné tendence k přípravě ke zpoplatnění silnic I. třídy, odstupující vláda premiéra Jiřího Rusnoka schválila plán zpoplatnit výkonovým mýtným všechny silnice I. třídy,
 - **Rok 2014:**
 - Ministerstvo dopravy je skeptické ke zpoplatňování silnic I. třídy – údajná ekonomická neefektivnost zpoplatnění (nedostatečná refundace investic do zpoplatnění),
 - Přes sedmdesát obcí také zasílá otevřený dopis tehdejšímu ministrovi dopravy, aby bylo umožněno zpoplatňování i silnic nižších tříd, aby se měli jak bránit TNV,
 - **Rok 2015** – vedení Středočeského kraje usiluje o zpoplatnění silnic I. tříd a vybraných úseků II. tříd pro nákladní dopravu, a to tam, kde jsou problémy s TNV na silnicích I. a II. tříd ležících podél D a R.

Problémy se zpoplatněním silnic I. tříd

- Vytlačení tranzitní dopravy na silnice nižších tříd,
- Dva názory:
 - Jde o marginální problém,
 - Jde o závažný problém (obvykle na určitém úseku):
 - Reálné problémy konkrétních obcí (cca 233),
 - Viz výsledky sčítání 2005 a 2010 (nárůst TNV),
- Obce mohou využít zákazových značek (ne vždy se ale podaří TNV usměrnit).

Jak to bude dál

- Zpoplatnění – problém fiskální či regulatorní?,
- Pokud se zpoplatní silnice I. tříd, může na určitých úsecích dojít k přesunu TNV na silnice nižších tříd,
- Silnice nižších tříd na zvýšení intenzity TNV nejsou většinou připraveny,
- Bude potřeba investovat dodatečné prostředky na údržbu těchto silnic,
- Jak tyto náklady zjistit? => pomocí našeho SW.

Děkuji vám za pozornost!

Ing. Veronika Dvořáková, Ph.D.
dvorakova@bibs.cz
+420 732 774 397

B.I.B.S., a.s. – vysoká škola
Lidická 81
602 00 Brno

telefon: **+420 545 210 792**
email: **info@bibs.cz**

www.bibs.cz